

Pri Lovčevih.

(Piše Ivan Rekar.)

III.

»Tretje gre rado«, pravijo ljudje, in tudi pri nas se je to izpolnilo. Dve zgodbici, priči naše razposajenosti in nevbogljivosti, sem že zabeležil, a danes povem vam še tretjo.

Sneg je kopnel; kajti gorki jug je pihal, preganjajoč mrzlo zimo. Na osojnih krajih se je že pokazalo kopno, rmene trobentice so poganjale iz tál. Potok, črez in črez z ledom prevlečen, iznebil se je deloma ledene skorje. Vrba je kazala prve mačice in tudi viti se je dala za silo.

Verjetno in razumljivo je torej, da nismo čepeli prve pomladanske dneve doma; povsodi nas je bilo dovolj, še celo preveč.

Lepega pomladanskega dné smo se zbrali za Lovčevo hišo. Pridružil se je še celo Bravčev Jožek. Dasi tudi ga je bolezen dolgo trpinčila, popustila ga je vendarle. Roka je ozdravela, samo obronki lisičjih zôb so se še poznali.

Kaj menite, kam se je nam mudilo? Težko, da bi uganili, no, pa povem vam raji sam, dragi čitateljčki.

Kaj je ledena ploča, veste gotovo vsi; znano vam je morebiti tudi, da služi plavajoč na vodi mesto splava. Če stopi torej človek na tako ledeno pločo, vzame drog, da ž njim ravna splav, pelje se naprej kakor na ladiji. Toda ne poskušajte, kajti prenevarno je. Poslušajte, kaj se je nam primerilo pri teh poskusih.

Šli smo torej k potoku. Vsak je imel drog ali kolec pri sebi, kajti vsakdo je mislil voziti.

Mirno je šumljal hladni potok, noseč na hrbtu ledene kose različne velikosti.

»Halo, tovariši, kje stopimo na ladije?« vpraša Bravčev Jožek, dospevši do potoka.

»Tukaj ni nič, ploče so vse premajhne. Pojdimo raji v mlinarjev jez«, méni Lovčev Matijček, kažóč posebno zanimanje za to stvar.

Ta nasvet meni ni bil všeč. Odkar sem padel raz kozla v vodo, nisem se mogel iznebiti nekakega strahu pred vodo.

»Ti, Matijček, ti že ničesar ne veš. Ostanimo tukaj, v jezu je pregloboka voda. Ne vé se, kaj se lahko pripeti.«

»Le glej ga strahopetca. Če si bil ti toliko neumen, da si jezdil mesto kozla vodo, méniš, da je vsak! Jaz grem v mlinarjev jez, kakor sem rekel.«

Nastal je sedaj med nami razpor. Jedni z menoj vred so hoteli ostati tukaj, drugi pa, med njimi tudi Bravčev Jožek, stopili so na Matijčkovo stran. Skoro bi bilo prišlo do pretepa, — saj veste, da mlada kri rada vzkipi —, a Cibrov Francelj, ki je veljal za močnejšega, naredil je mir.

»Pojdimo torej v mlinarjev jez, a mi se ne bodemo vozili, kaj ne res?«

»Francelj ima prav, samó gledali bomo«, pritrdé drugi.

Tako je Francelj pomiril razdražene duhove. Odšli smo ob potoku k mlinarjevemu jezui.

»Kaj vam nisem pravil, da je tukaj bolj prikladno«, oglasi se Jožek, češ, jaz jo že še pogodim. Vendar niso bili vsi njegovi pristaši tega mnjenja. Pogled na tiho a globoko vodo je oplašil marsikoga

»Ni res, ne, le glej! voda je bolj velika in deroča in tudi nič ploč ni. Jaz že ne grem na splav«, spomni jeden Jožkovih pristašev.

»Jaz tudi ne, jaz tudi ne!« slišalo se je, le Matijček in Jožek nista odjenjala. Veljala sta namreč za najspretnjša mornarja naše trope.

»Voda je res tukaj globočja, a prav zato se lažje plove. Mar niste čuli v šoli, da plavajo ladije v globoki vodi lažje, kakor v plitvi?«

»Slišal sem pač, pa tudi to je znano, da so globoke in tihe vode nevarnejše kakor plitve,« odvrne Cibrov Francelj Matijčku.

»Kje dobite pa splavov?«

»O nič lažje ko to. Tukaj je še ledu. Odsekamo ga, kolikor hočemo.« Ob bregu se je držalo še dokaj ledenih kosov, velicih in majhnih. Splav se je lahko dobil, kakoršnega si si zaželel.

»Torej, tovariši«, pravi Francelj, »kdo se gre vozit? Jaz, Matijček in kdo še?«

Nihče se več ne oglasi, nikdo se ne upa iti v nevarnost.

»Če nočejo iti, pusti jih«, méni Lovčev Matijček, »greva pa sama. Midva se ne bojiva.«

»Oj, Matijček, ne hodi, ne hodi v nevarnost! Bodi previden«, poprosim, prijemši ga za roko. Neka slutnja mi je rekla, da ne bo dobro. A on me ni slušal, šel je na led.

Z nekakim strahom gledamo drugi, kako boječe negotovih korakov stopata na opolzka ledena tla. Poskusiti je treba, če led res drži. Ledena skorja je trdna. Le glejte ju, kako že skačeta. Da, Jože se pokuša celo drsati.

»Hej, hej, kaj vam nisem dejal! To vem, vam se sline cedé, a midva ne vzameva nikogar več na svojo ladijo, kaj ne res, Matijček?« »Kaj pa da ne, sama se voziva.«

Mi ju gledamo s poželjivimi očmi, in marsikateri se je kesal, da se je dal oplašiti. Jaz sem skoro zavidal Matijčka, želel sem biti na njegovem mestu, a hitro sem se domislil one dogodbe v vodi in veselil sem se, da sem ostal na suhem.

Le glej ju, burkeža, kaj vse počenjata na ledu. Skačeta, pulita se za drogove; Jože celo pade na zmrzla tla. To vam je bil smeh. Vsi smo mu privoščili to nezgodo.

»Hej, Matijček, ti si res pravi junak«, reče Jože, pobravši se s tal, »vrgel si me, kakor snop.«

»Pričniva raji kaj družega, saj ne misliva ostati na tem mestu«, méni Matijček.

»Kaj pa da ne. To pločo lahko odsekava. Ti prični pri levi, a jaz na desni strani. To bo veselje, ko plavava moški naprej mimo tovarišev!«

To rekši, vdari z drogom po ledu, da se je čul vdarec daleč okrog. Oba tolčeta po ledu in mi na bregu jima pomagamo, seveda v mislih.

»Ti, Matijček, pazi, pri meni se že maje.« »Pri meni tudi že«, odgovori Matijček.

Še jeden udarec, in ledena ploča splava naprej, v naše veliko veselje.

»No, tovariši, vidite li, kako to gre? Jez je zaprt, voda stoji, voziva se torej, koder hočeva«, tako je govoril Jože, ravnajoč splav z velikim drogom v roci. Na drugi strani je krmaril Matijček.

Splav plava dalje, in mi ga spremljamo z vzpodbujajočimi klici.

»Pazita, da se splav ne prelomi, ploča je videti šibka«, opomnim jaz.

»Ti si tudi šibek! Poglej, kako je močna«, pravi Jožek, potegne drog iz vode in buti z vso močjo na sredo ledenega splava. Ali o grôza! — Čuje se bolesten vzklík, — Matijček izgine pod valovi, in le ploča plava dalje, a ne cela, marveč prelomljena na dva kosa. Na jednom kosu se ziblje Jože ter lovi ravnotežje. Ploča priplava skoro k bregu. — Drzen skok in Jože leži oteť na bregu.

Okamnimo vsi strahu. — Na površji vode se pokaže mlada nežna ročica — Lovčevega Matijčka.

»Po-ma-gajte«, sliši se obupni klic utopljenca, a še ta ne popolen, voda mu vhaja že v grlo. Valovi ga zanašajo bolj k bregu. K sreči se jaz prvi zavem in zgrabim najdaljši drog ter ga pomolim Matijčku. Krčevito se ga oprimejo nežni prsti in srečno izvlečem s pomočjo tovarišev svojega prijatelja iz mrzlih valov.

Na vpitje prileté mlinarjevi in spravijo ubogega Matijčka domov. Nič več se ni zavedel. Položili so ga v posteljo, drgnili ga. Obraz je bil bled kakor zid, ustni višnjevi. K sreči odpre oči. Motnimi očmi pogleda po navzočih in prične strašno bljuvati. V srce se mi je smilil, nisem ga mogel več gledati, solznih očij sem odšel domov.

Matijček je polagoma okreval, a kal bolezní je ostala v njem. Jožku seveda ni bilo nič hudega, saj vemo, da kopriva ne pozebe.

Kanarčku.

Žapój mi pesmico, kanarček,
Razvêdri mi obraz,
Otožnost mi srcá preženi,
In s tabo pel bom jaz

Ne veš, ne veš, kakó prisrčno
Tolaži me tvoj spev,
Kakó duhá navzgor mi dviga
Iz zêmskih stisk in rev.

Obema pač ti solnčni doli
Le dom so skritih tug,
Zató navzgor želim jaz — k Bogu.
A ti — na cvetni jug.

A vendar jaz presrečen enkrat
Nebés bom gledal žar,
A ti, moj ptiček, ródne zemlje
Nikdar ne boš, nikdar . . .

